

Smrták

Kulatá místnost spoře osvětlená namodralým světlem, dveře zleva, dveře zprava. Před předsednickým stolem seděli na dřevěných lavicích pobledlí lidé v nemocničním oblečení zvaném anděl, žoviálně andík.

Rozhlížel jsem se kolem; vidím Ludevíta Benedeka a Petra Kalivodu, kteří se mnou obývají pokoj na ortopedii. Pak několik neznámých mužů a žen. Asi dvacet nás tam bylo a všichni mlčeli a koukali do země.

Po chvíli se otevřely dveře, ty, co byly napravo a které se rozžářily oslnivým jasem, a dovnitř vešel týpek v tmavě šedém,

dokonale padnoucím obleku. V ruce držel notebook. Bez okolků došel k předsednickému stolu, sedl si a notebook otevřel.

Unylí přítomní poněkud ožili a zvědavě se zahleděli na muže středních let. Muž přelétl pohledem osazenstvo a dutým hlasem promluvil.

„Dobrý den, jsem Smrták a vítám vás na obvyklé proceduře.“

Nedalo mi to: „Smrták?“ otázal jsem se zvědavě, „a kde máte kosu?“

Pohrdlivě se na mě podíval studenýma rybíma očima. „Kosu? Koukám, že jste taky odchovanec Dařbujána a Pandrholy, vidíte?“

Nenechal mě reagovat a pokračoval: „Jsem tady za ústecký okres, mám toho hodně a nemůžu si dovolit nestíhat. Takže se do toho hned pustíme!“

„Do čeho?“ chtěl vědět Kalivoda, který v sebevraždném úmyslu skočil z okna ve třetím patře.

Smrtákovi nebo co to bylo nestál ani za pohled, myší cosi proklikl a obrátil se k Benedekovi.

„Ludevít Benedek... to je pro mě docela čest mít tu potomka slavného rakouského generála...“

„...to nevím,“ přerušil ho Benedek, „nikdy jsem se o to nezajímal!“

„Tak teď to víte, Feldzeugmeister Ludwig August Ritter Benedek von Felsö-Eör byl váš prapředek, ale to teď není důležité. Pane Benedeku, vy jste měl po operaci komplikace, teklo to do vás, později zástava... tak co s vámi? Zůstanete ještě, nebo končíme?“

Nikdo ani nehlesl. Přítomní vyvalili oči a někteří se křečovitě chytili laviček.

„Jak končíme?“ chraptivě se optal v mrazivém tichu Ludevít Benedek. „Já mám ještě smlouvu, točíme Zdivočelou zemi, ještě nejsme hotovi... je to šest set za natáčecí den plus občerstvení, jak říkám, mám smlouvu pro kompars... jak končíme?“

„No, nechám to na vás,“ řekl zklamaně Smrták. „Víme o tom... no, když myslíte. Jděte ven levými dveřmi!“

Benedek zůstal sedět a civěl na Smrtáka. Pak mu to došlo: „Navíc já ještě na žádné operaci nebyl!“

Smrták otráveně procedil: „Ale budete... a nezdržujte, jestli nechcete končit, tak odejděte levými dveřmi, a pokud chcete, tak pravými! A opravdu nezdržujte! Až vyjdete ze dveří, stejně všechno zapomenete.“

Benedek zůstal sedět. Využil jsem toho: „Poslyšte, pane Smrtáku, něco mi vysvětlete! Říkáte ‚víme o tom‘, což znamená, že je vás víc. Jste nějaká organizace nebo hnutí? Jak to, že tady vůbec sedíme a vy něco rozhodujete? A řekl bych dost zásadního, o životě a smrti. Jak to?“

Benedek zůstal sedět a Smrták viditelně znervózněl.

„Pane Benedeku, naposled, běžte vlevo! Pokud nepůjdete, čekají na vás pravé dveře, tak se rychle rozhodněte! Já na vás fakt nemám čas.“

Benedek se váhavě zvedl a rozhlížeje se, šoural se k levým dveřím.

„Tak popojedeme.“ Smrták se nadechl, ale předešel jsem ho.

„Ještě jste mi neodpověděl, na něco jsem se vás ptal!“

Chvilí zaváhal. „To vám nemůžu říct a ostatně ani nechci. A nechte mě prosím pracovat, už tak máme zpoždění.“

„Tak to ne, vážený pane!“ Ten divný manekýn mě fakt naštvál. „Rozhodujete tady, kdo vlevo, kdo vpravo. Co je za tím vpravo? Je tam jiný život, jiná dimenze, jsou tam nějakí vaši kolegové? Nestyďte se a poučte nás, vždyť to stejně zapomeneme, až vyjdeme ze dveří.“

Smrtáka jsem rozhodil. Chvilku polykal nasucho, ale pak na mě upřel nepřijemný pohled. Zamrazilo mě až někde hodně dole.

„Levé dveře jsou dveře života, pravé ne. Mám povinnost vás, co jste tady, roztrždit. A to ještě někteří máte v podstatě sice ma-

lou, ale přece jen možnost se rozhodnout. Tak to prostě je a už se mě na nic neptejte!“

„Tak to prrr!“

Dostal jsem se do ráže, i když jsem měl strach. „Chci vědět, co je za pravými dveřmi! A co jste za spolek!“

„Když vydržíte být chvíli zticha, tak se to možná dovíte. A teď mě nechte pracovat!“

Klikl myší a zvolal: „Pan Kimla!“

No vida a je to tady.

„Pan Miro Kimla,“ upřesnil, než jsem se mohl ozvat. V řadě za mnou se ozvalo jakési zamumlání.

„Pane Miro Kimlo, agresivní nádor na mozkou, často v kómatu. To ani nebudeme prodlužovat, běžte do pravých dveří!“

Jmenovec Miro Kimla se poslušně zvedl a potácivým krokem šel k pravým dveřím. Andělem mu legračně prosvítala bílá zadnice zvýrazněná růžovým pruhem otačeným od dřevěné lavičky.

„Karel Stejskal,“ zvolal Smrták, když se za Miro Kimlou zavřely prosvícené dveře.

Stejskal seděl vedle mě a měl v krku slavíka. Pískavě se přihlásil a čekal.

Smrták se ani moc nenamáhal. „Rakovina hrtanu,“ sdělil bez emocí. „Pravé dveře, běžte, nebudeme ani diskutovat!“

Stejskal poděšeně písknul jako kuře a chtěl se schovat pod lavici. Nešlo to. Tak se spořádaně zvedl a šel do pravých dveří. Zmizel v oslnivě bílé záři.

„Anna Nováková!“ Smrták se zavrtěl na židli a zahleděl se na pohublou dámu sedící těsně přede mnou.

„Zde,“ pípla úzkostně a přerovnála si anděla na velkých, povislých prsou.

„Rakovina tlustého střeva v posledním stadiu,“ odříkával Smrták jako žáček u tabule. „Tady není co řešit, paní Nováková!“

Dáma přede mnou začala štkát.

„Paní Nováková,“ pohoršil se Smrták u notebooku. „Nebudeme tady z toho dělat divadlo! Seberte se a běžte do pravých dveří. A neprotahujte to, prosím! Budete ráda, že to trápení máte za sebou!“

Nováková se způsobně zvedla a rozeřvala se. Velké slzy se jí koulely po lících a kapaly na zem. Smrták vrtěl hlavou a očima doprovázel ženu k pravým dveřím. Počkal, až ji schramstlo bílé světlo a spokojeně se zadíval do notebooku.

„Petr Kalivoda,“ vyvolával dále.

Petr si stoupl a čekal.

„Jen se zase posaďte, mladý muži,“ medově uklidňoval Smrták. „Vsedě to vyřídíme stejně dobře jako vestoje.“

Kalivoda pokrčil rameny a posadil se zpátky na dřevěnou lavici.

„Tak vy jste skočil z třetího poschodí s úmyslem se zabít. Je to tak, že?“

„Je. Vidím, že máte správné informace. A abychom to nezdržovali, pravé dveře?“

„Pomalu, pane, pomalu! Naprasklý obratel sroste natotata a ty rozbité paty vám ortopedi spraví a vyléčí. Takže abychom to nezdržovali, šup, levé dveře!“

„Ale já nechci žít, proč myslíte, že jsem skočil z okna?“

„Protože jste nezodpovědný feták!“ Smrták lehce bouchl rukou do stolu. „Váš čas ještě zdaleka nepřišel, sypte do levých dveří a nezaclánějte!“

„Ale...“

„...ve vašem případě o tom nehodlám diskutovat. Podle programu to je jednoznačné, tak padejte, nemáme čas!“

Smrtákův projev byl tak mrazivě autoritativní, že se Kalivoda příkrčil a disciplinovaně klusal k levým dveřím. Ještě u nich zaváhal, ale pak je otevřel a zmizel za nimi.

A tak to šlo ráz na ráz. Někdo dostal levé dveře, jiný pravé. A najednou jsem zůstal se Smrtákem v místnosti sám.

„Jiří Kimla,“ hlásil Smrták a já bych přísahal, že jsem v jeho hlasu cítil potměšilost.

Čekal jsem mlčky na dřevěné lavici.

„Pan Jiří Kimla.“ Smrták přidal na síle.

Mlčel jsem.

„Neumíte se ozvat?“ Smrtáka jsem zaskočil. Rozhodl jsem se, že ho vytočím, i když jsem měl strach.

„To byl nějaký úmysl, že jste mě nechal nakonec?“ Zaujal jsem bojovný postoj.

„Vy mě unavujete, pane Kimle!“

„Neříkejte mi Kimle,“ naježil jsem se. „Kimla, ve vokativu Kimlo!“

„Promiňte, pane Kimlo, omlouvám se, ale musíme k věci!“

Posměšně jsem přikyvoval. „Ano, ano, tedy k věci. V první řadě mi vysvětlíte, na co jsem se vás už ptal! Ke komu patříte a co je za pravými dveřmi?“

Smrták na moment zapřemýšlel. „K čemu vám to bude, pane Kimlo, když buď všechno zapomenete, nebo... nebo půjdete do pravých dveří. Víte, smrt není definitivní, ale je určitým zakončením období, kterému se říká život.“

Přerušil jsem ho: „Hele, pane Smrtáku, já jsem ateista, nevěrec. Co se mi to tady snažíte naznačit? Vysvětlíte mi to hezky popořádku...!“

Obřadně vytáhl z náprsní kapsy hodinky, cibule na řetízku, a letmo na ně pohlédl. „Pane Kimlo, zlomený femur vám budou operovat, postihne vás plicní embolie a následně kolitida a paralýza střev. Tak jak? Levé, nebo pravé dveře?“

Vylekal jsem se, tentokrát doopravdy.

„Nemám ještě všechno hotovo, jedním s nakladatelem, musím dodělat divadelní hru a scénář, asi bych upřednostnil ty levé dveře.“

Najednou jsem navrch neměl. Skoro mě to paralyzovalo a cítil jsem, jak mi vysychá v krku.

„A co když s tím nebudu souhlasit?“ Smrták byl teď na koni. „On už se najde někdo, kdo dopíše nebo rovnou vyhodí ty vaše matlaniny, které nikoho nezajímají, ne? Snad si nemyslíte, že by to bylo pro kulturu nějaké neštěstí... jo, a doporučoval bych vám, abyste se věnoval víc filozofiím, hlavně těm východním. Osvěží vás například Tibetská kniha mrtvých a tak...“

Výsměch v jeho hlasu už nešlo přehlédnout.

Ne, tady nevyhraju! Musím jednat. Prudce jsem se zvedl a kráčet k levým dveřím. V zádech s rozevřeným andělem jsem cítil vítězný Smrtákův pohled. Rychle jsem zmáčkl kliku a bez ohlednutí vyběhl dveřmi.

Jsem v zšeřelé místnosti. Ležím na zádech a pozoruji jakéhosi chlapa v bílém, jak jde ke mně a odváží mě na pojízdném loži do otevřených dveří. Stačím ještě přečíst nápis nad dveřmi. ARO.

„Jsem doktor Zezula,“ raduje se chlap ve středních letech a bílém plášti. Raduje se, jako kdyby přivezli kdovíjakou celebritu.

„Vy jste nám dal, pane Kimla,“ já sá s protivnou sebestředností.

„Já? Snad vy mně jste dali, ne?“

Nevyšel ze mě ani gram zvuku, ať jsem chtěl sebehlasitěji. Byl jsem zaintubován, na puse kyslíkovou masku a za krkem krabici plicní ventilace, která do mě vháněla vzduch. V nose jsem měl jakousi trubičku.

Doktor Zezula mě poplácal po rameni. „Tak zatím!“

Odvezli mě do boxu, kde si ke mně přisedl jiný člověk v bílém a celou noc kontroloval přístroje, abych jim tam náhodou neexnul.

Přemýšlel jsem, co se vlastně stalo. Měl jsem totální okno, pamatoval jsem si, jak jsem před operací hovořil s anesteziologem a pak už nic, až teď. Zaklepal jsem rukou, tou jsem mohl našťestí

hýbat, na okraj postele a muž středních let, který zíral do přístrojů, se na mě otočil. Hergot, kde já jsem toho chláпка už viděl. Ty studené rybí oči... chvíli jsem přemýšlel a pak mi v hlavě blesklo. Smrták!